

на седnici održanoj dana
08.09.2016.
STARE KET
 AUTOMATSKA PODRUKA DO...
 VAJBAŠE AUTOMATIČKI TASTEN...
 QONODNA MIKROFON "SVETI GAVRILO"
 "SVETI SAVO" AUTOMATSKA MIKROFON

610-678/6
15.09.2025

За школску 2025/26.

1. **Измене и допуне наставног плана за слободне наставне активности од петог до осмог разреда.**
2. **Измене Закона о основама система образовања и васпитања:** некадашњи изборни програми: верска настава, грађанско васпитање и други страни језик су изменама Закона названи „изборни предмети“, како би се и називом предмета истакао њихов значај а истовремено су остали као изборни.
3. **Измене и допуне наставног плана за једносменски рад од првог до осмог разреда.**

Тамара Радловић

Анекс школског програма односи се на измене и допуне чланова Тима за кризне ситуације слободне наставне активности у другом циклусу основног образовања и васпитања. Ученици од ове школске године могу да бирају нове СНА: *Домаћинство, Цртање, вајање и сликање и Вредности и врлине као животни компас I*.

НАСТАВНИ ПРОГРАМ РАДА ЗА ДОМАЋИНСТВО

Циљ учења слободне наставне активности *Домаћинство* је да ученици интегришу и функционализују знања стечена у оквиру различитих предмета у контексту свакодневног живота, да унапреде вештине и формирају навике у вези са важним активностима у свакодневном животу у области становања, одевања, исхране и употребе различитих материјала.

СНА - *Домаћинство* реализује се у **седмом или осмом разреду** са једним часом недељно. Препоручује се реализација наставе у групи од 10, а највише 15 ученика, у специјализованој учионици, опремљеној потребним наставним средствима, или у учионици која поседује рачунаре. Ради стицања увида у предзнања ученика, препоручује се да наставници који реализују наставу ове слободне наставне активности размотре садржаје програма наставе и учења следећих предмета: Свет око нас, Природа и друштво, Српски језик, Ликовна култура, Техника и технологија, Биологија, Физика, Хемија, Историја, Географија. Настава ове слободне наставне активности треба да пружи услове за интегрисање и функционализацију знања из различитих наставних предмета и свакодневног животног искуства, умења и формирање навика потребних за унапређивање квалитета живота, заштите, како сопственог здравља, тако и здравља других људи и очувања животне околине. У циљу развијања сарадничких способности и формирања вештина потребних у свакодневном животу, препоручује се да се настава реализује применом метода кооперативног учења у групама.

Наставник има потпуну слободу да прилагоди наставу специфичностима друштвене заједнице и природног окружења у коме се школа налази. Такође, ученици могу у складу са својим интересовањима, разматрати нека питања, истраживати, правити презентације, пројекте, паное, симулирати тв/ радио емисије, организовати дебате итд.

ОПШТЕ МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	ИСХОДИ На крају програма ученик ће бити у стању да:	ТЕМЕ и Кључни појмови садржаја програма
Компетенција за целоживотно учење Комуникација Рад са подацима информацијама Дигитална компетенција Решавање проблема Сарадња Одговорно учешће у демократском друштву Одговоран однос према здрављу Одговоран однос према околини Естетичка компетенција Предузимљивост и оријентација ка	- одговорно испуњава обавезе потребне за живот у заједници / домаћинству; - преиспита сопствене и навике других чланова заједнице/домаћинства и утиче на њихову промену ка рационалном планирању, економичној потрошњи и развијању одговорних еколошких навика; - користи рачунарске апликације, 3Д приказ грађевинског објекта и унутрашњег уређења домаћинства, уважавајући потребе савремене културе становања; - учествује у активностима уређења и заштите домаћинства и окружења у коме се оно налази; - анализира карактеристике савремене културе становања и повеже развој и значај урбанизма за побољшање услова живљења домаћинства; - правилно разврстава и одлаже отпад из домаћинства, припрема га и предаје на	САВРЕМЕНО ДОМАЋИНСТВО И ПОРОДИЦА Домаћинство. Организација домаћинства. Породица, односи и потребе у породици и њихово усклађивање. Формирање здраве породице. Фазе породичног живота. Култура као начин живота и културно наслеђе. КУЛТУРА СТАНОВАЊА Породично домаћинство на селу и у граду. Породица и домаћинство. Функционалне целине домаћинства и њихове улоге. Технички апарати у домаћинству. Безбедност у домаћинству. Уређење домаћинства и околине у градској и сеоској средини. Економично коришћење и потрошња воде у градском и сеоском домаћинству. Уштеда енергије у домаћинству. Хемијска и микробиолошка исправност воде. Отпадне воде у домаћинству. Основни хигијенски захтеви домаћинства. Прикупљање, сортирање и одлагање отпада у домаћинству. КУЛТУРА ОДЕВАЊА Улога одеће и обуће у животу човека. Природни и вештачки материјали, њихова својства

предузетништву	рециклажу; - образлаже на примеру у домаћинству употребу обновљивих извора енергије и значај топлотне изолације са уштедом енергије у домаћинству; - правилно и безбедно користи уређаје за загревање и климатизацију простора; - разликује природне од вештачких тканина, правилно их употребљава и одржава; - планира буџет домаћинства и управља њиме; - планира радну недељу, укључује и усклађује обавезе које има као појединац и у заједници/ домаћинству; - припрема и уређује простор за ручавање и формира културне навике приликом узимања хране; - истражује и прави план набавке средстава за одржавање личне хигијене и чистоће домаћинства; - процењује значај и утицај информација и извора информација и повезује их са сопственим искуством ради решавања различитих проблемских ситуација; - комуницира на конструктиван начин; - процењује значај и утицај научних достигнућа на свакодневни живот; - осмишљава и предузима истраживање у решавању проблема, одговорно се односи према свом животу, животу других и животној средини; - критички процењује сопствени рад и рад сарадника у групи; - сарађује у тиму, поштујући разлике у мишљењу и афирмише толеранцију и равноправност у дијалогу.	и употреба у домаћинству. Одржавање одеће, кућног текстила, и декоративног плана у домаћинству. План набавке и избор артикала. План и припреме за путовање. Правила понашања у превозним средствима, у граду и на путовању. Савремена средства комуникације и претраживање различитих информација. СРЕДСТВА ЗА ОДРЖАВАЊЕ ЛИЧНЕ ХИГИЈЕНЕ И ХИГИЈЕНЕ ДОМАЋИНСТВА Значај воде за одржавање хигијене. Средства за личну хигијену. Козметичка средства. Кућна апотека. Материјали за опремање домаћинства Одржавање домаћинства Отпадни материјали у домаћинству. ИСХРАНА У ДОМАЋИНСТВУ Хранљиви састојци и животне намирнице. Класификација животних намирница према пореклу (биљне и животињске), улози у организму (енергетска, градивна, заштитна и регулаторна) и саставу. Енергетска вредност намирница. Потребе за састојцима хране зависно од узраста, занимања, пола, спољашње средине, здравственог и физиолошког стања организма. Рационална исхрана човека. Принципи рационалне исхране. Законски прописи, правилници о намирницама и квалитету хране. Последице неправилне исхране. Припремање хране, начини обраде намирница. Хигијенски услови приликом припремања хране. Одлагање, чување и конзервисање намирница. Апарати и машине за припремање, чување и обраду хране и намирница Загађујуће супстанце хране и мере заштите Адитиви Органска и ГМО храна Култура исхране и понашање за трпезом: послуживање и узимање хране, стоно посуђе и прибор. Национална кухиња и кухиње у свету.
-----------------------	--	---

НАСТАВНИ ПРОГРАМ РАДА ЗА ЦРТАЊЕ, ВАЈАЊЕ И СЛИКАЊЕ

Циљ учења слободне наставне активности *Цртање, вајање и сликање* је да ученик кроз ликовни рад развија стваралачко мишљење и унапређује визуелно опажање, естетичке критеријуме и способност ликовног изражавања.

Програм слободне наставне активности *Цртање, вајање и сликање* реализује се у **петом и шестом разреду**.

Ослонац за планирање и реализацију програма је опште упутство за све програме слободних наставних активности, као и упутство за програм *Цртање, вајање и сликање*, које ближе објашњава специфичност програма. Програм је конципиран тако да фаворизује ликовне активности ученика, повезивање њиховог школског и ваншколског искуства, учење путем ликовног истраживања и решавања ликовних проблема, сарадњу и употребу савремених технологија за учење и стваралачки рад.

Програм се не базира на коришћењу уџбеника и дидактичких материјала који су специјализовано за њих направљени, већ је потребно подстицати ученике да користе што различитије изворе и врсте информација, да их критички процењују, као и да их користе као подстицај за стварање оригиналног ликовног рада.

Програм слободне наставне активности *Цртање, вајање и сликање* надовезује се на програм предмета *Ликовна култура*, па је приликом планирања слободних активности неопходно водити рачуна о предзнањима ученика. Треба имати у виду и то да се програм слободних наставних активности разликује од програма општеобразовног предмета *Ликовна култура*, који обухвата знатно шире садржаје и исходе учења. Програм слободних наставних активности не предвиђа даље ширење програма општеобразовног предмета *Ликовна култура*, већ је фокусиран на одабране уметничке гране како би ученици имали довољно времена да развијају корисне вештине.

ОПШТЕ МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	ИСХОДИ На крају програма ученик ће бити у стању да:	ТЕМЕ и Кључни појмови садржаја програма
Компетенција за учење Естетичка компетенција Комуникација Решавање проблема Рад са подацима и информацијама Одговоран однос према здрављу Одговоран однос према околини Сарадња Дигитална компетенција Предузимљивост и оријентација према предузетништву Одговорно учешће у демократском друштву	- црта креирајући линије различитих вредности комбиновањем материјала, угла и притиска прибора/материјала; - црта према задатом моделу приказујући односе величина које опажа; - илуструје причу, бајку или песму одабраном цртачком техником; - обликује, према моделу, фигуре од меког материјала стилизујући сложени облик; - обликује, у самосталном и тимском раду, скулптуре или употребне предмете од материјала за рециклажу; - наслика ликовни рад према задатом или одабраном моделу приказујући тонове које опажа; - обликује стварне и имагинарне текстуре и облике одабраном цртачком, сликарском или вајарском техником; - изрази цртежом, сликом и скулптуром машту, сећање, емоције, интересовања или утисак о уметничком делу; - обликује употребне предмете примењујући најмање једну хоби технику; - разликује цртачке, сликарске и вајарске технике, материјал и прибор; - чисти радну површину, простор и прибор по завршетку сваког рада; - учествује у активностима које доприносе добробити школе и локалне заједнице.	ЦРТАЊЕ Својства линија. Врсте цртежа. Цртачке технике. ВАЈАЊЕ Својства облика. Стилизовање облика. Вајарске технике. СЛИКАЊЕ Примарне, секундарне и терцијарне боје. Локални тон. Сликарске технике.

НАСТАВНИ ПРОГРАМ РАДА ЗА ВРЛИНЕ И ВРЕДНОСТИ КАО ЖИВОТНИ КОМПАС I

Циљ програма је оснаживање личног развоја ученика и подстицање развоја вредности и врлина као главних ослонаца и водича у животу за добробит појединца и друштва, као и развој социјалних вештина значајних за просперитет, физичко и ментално здравље и живот у атмосфери узајамног уважавања и бриге једних за друге.

Програм слободне наставне активности Вредности и врлине као животни компас И почива на уверењу да су вредности које негујемо унутрашњи водич или нека врста “компаса” кроз живот. Задовољство људи, њихов просперитет, физичко и ментално здравље у директној су вези са животом у атмосфери заснованој на вредностима, у позитивној, безбедној средини узајамног уважавања и бриге једних за друге. Ученицима није довољно само говорити о вредностима и врлинама. Они их морају на различите начине доживљавати и упознавати, кроз опсервацију света око себе и разговор о томе, кроз разликовање позитивних и негативних примера и кроз практиковање различитих социјалних вештина које су потребне да би се живело у складу са вредностима и врлинама.

Садржај програма дат је у оквиру тематских целина: *Животне вредности; Људске врлине; Социјалне вештине и Добročинство*. Као и код других програма за наставника главна смерница у раду су исходи које треба постићи а дати садржај је оквир унутар ког се треба кретати. Неки кључни појмови садржаја као нпр. сарадња већ се налазе у програмима више обавезних предмета, у програмима слободних наставних активности (нпр. Животне вештине и Филозофија са децом), у знатној мери у изборним програмима Верска настава и Грађанско васпитање, а кореспондирају и са активностима часа одељенског старешине. Међутим, у овом програму се фокусирано ради на откривању и успостављању везе између вредности и врлина са добробити појединца и друштва чиме се јача васпитна улога школе и подршка целовитом развоју ученика. Дакле, програм се не односи на лепо понашање већ задире у суштину прихватања себе, других и заједнице и намењен је ученицима који су у узрасту који карактеришу питања идентитета (личног и групног), бројне дилеме шта је исправно а шта не, како бити прихваћен у групи а не изневерити себе, како решавати конфликтне ситуације и сл.

Опште међупредметне компетенције	Исходи По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	Тема и кључни појмови садржаја програма
Компетенција за целоживотно учење.	- наведе неколико универзалних животних вредности и људских врлина и доведе их у везу са понашањем особе;	ЖИВОТНЕ ВРЕДНОСТИ Живот. Породица. Здравље.
Решавање проблема.	- идентификује код себе врлине које поседује и које жели да развије;	Слобода. Љубав.
Одговорно учешће у демократском друштву.	- препозна и именује врлине код блиских особа и ликова у књижевности, филму;	Образовање. Мир.
Сарадња.	- покаже саосећање са другим људима, препозна примере бриге за друге и покаже спремност да помогне другоме у складу са својим могућностима;	Другарство.
Комуникација.	- препозна и именује сопствена и туђа осећања;	Заједништво.
Одговоран однос према здрављу.	- разликује асертивну комуникацију од агресивне и пасивне;	Опште добро.
Одговоран однос према околини.	- образложи значај дружења и наведе како се другарство негује;	Социјална правда или једнакост.
Дигитална компетенција.	- препозна примере негативног понашања где је лична добробит испред општег добра;	ЉУДСКЕ ВРЛИНЕ Праведност. Истинољубивост.
Рад с подацима и информацијама.	- наведе неколико техника самоконтроле осећања;	Одговорност. Захвалност.
	- прихвати одговорност за сопствено понашање;	Поштење. Толеранција. Емпатија.
	- образложи карактеристике конструктивног решавања конфликта;	Поверење. Солидарност.
	- наведе неколико глобалних и локалних организација које се баве хуманитарним радом;	Самоприхватање.
	- исказе поштовање и захвалност	Одмереност.
		СОЦИЈАЛНЕ ВЕШТИНЕ Просоцијално понашање.
		Брига за себе и друге.
		Сарадња.
		Асертивна комуникација.
		Препознавање сопствених и туђих осећања.
		Самоконтрола.
		Волонтирање.
		Конструктивно решавање конфликта.
		Одређивање приоритета.
		Критичко мишљење.
		ДОБРОЧИНССТВО Филантропија -појам и значај.

према људима који чине добра дела за опште добро; - у дискусији покаже вештину активног слушања, износи свој став заснован на аргументима, „напада” проблем а не особу; сарађује и буде члан тима.	Доброчинителји и задужбинарство некад и сад. Црвени крст. Институт за трансфузију крви. Хуманитарне невладине организације. Добротворне фондациије. Осмишљавање и реализација мање акције за добробит неког појединца, групе или заједнице.
---	---

ОБОГАЋЕНИ ЈЕДНОСМЕНСКИ РАД

У школској 2025/2026. години, ученици имају прилику да одаберу активности у оквиру пројекта Обогаћени једносменски рад. Кроз рад са ученицима, наставници и стручни сарадници у школи су уочили да ученици имају жељу да се баве додатним активностима, које су вези са појединим наставним предметима. Највише их привлачи практична примена одређених знања, као и наравно, учење кроз неформалније форме. Стручни тим наставника и сарадника ове школе, увек спреман за изазове и новине, одлучио је да аплицира за пројекат Обогаћен једносменски рад и осмислио научно истраживачке и пројектне радионице, које ће имати додирних тачака са редовном наставом, али нису њен саставни део.

У школи је осмишљено 8 различитих активности према предлозима модела образовно-васпитне подршке Министарства и понуђене су нашим ученицима. Овакав рад омогућава квалитетно коришћење слободног времена кроз радионице креативног типа и уз пружање подршке у учењу (помоћ при изради домаћих задатака, припреме за такмичење, припреме за завршни испит, и сл.) као и подстицање основног интелектуалног и социјалног развоја ученика.

У плану су реализације изложби креативних радова, паноа, приредби, позоришних представа, турнира, квизова, угледних часова, и сл. Ученици ће имати занимљиве школске дане, јер их, поред учења, очекују бројне занимљиве активности. Наставницима, стручним сарадницима, директору овакви школски дани су прилика да покажу креативност и спремност да изнесу добре идеје, које ће унапредити наставни процес.

Школа поседује све неопходне просторне ресурсе за реализацију свих предложених активности: мала и велика билиотека, три информатичка кабинета, кабинет за техничко и ликовно, као и учионице које се не користе у обе смене.

Активности ће се реализовати после редовне наставе, у супротној смени или суботом, а све у договору са ученицима. Уколико се активност реализује након наставе, ученици одлазе кућама на ручак и враћају се у школу.

Учешће у понуђеним активностима није обавезно. Ученици који желе, моћи ће да одаберу једну или више активности. Ако се одреде за неку активност, у том случају ће морати да похађају часове до краја школске године.

	Назив активности	Предавач	Узраст	Број група	Број ученика
1.	Историјско - креативна радионица	Драгица Средојев	IV и V-VIII	2	40
2.	Квиз авантура	Драгана Виденов	V-VIII	1	20
3.	Шах	Борис Кнежевић	I-IV	1	22
4.	Од играчке до рачунара	Арпад Пастор	IV	1	25
5.	Културно- уметничка радионица	Драгица Вукша	V-VIII	1	21
6.	Разиграни прстићи	Светлана Суботички	I	1	18
7.	Покрени се - окрени се	Светлана Мирчић Вукобрат	I-IV	2	40
8.	Математичка играоница	Бранислава Окука	III	1	18

У школској 2025/2026. години, реализоваће још једна нова активност „Математичка играоница“

Област деловања	Математика
-----------------	------------

Назив активности	Математичка играоница
Циљеви и очекивани исходи активности	Циљеви: Развој математичког мишљења, мотивисање за бављење математиком и њена примена у свакодневном животу као и стицање ширег образовања које ће бити основа за остале природне и друштвене науке. Подршка даровитим ученицима који показују изразите склоности и интересе за математику у редовној настави. Развијање потребе за самосталним радом. Исходи: Ученици ће развити шире образовне основе које су потребне за лакше разумевање и усвајање садржаја природних и друштвених наука, решавање теже и сложеније задатке.
Опис активности	Ученици добијају објашњења и упутства за решавање тежих и сложенијих задатака из разних збирки намењеним даровитим ученицима, задатака из математичких часописа као и задатака са прошлих такмичења.
Циљна група којој је намењено	Ученици 3. разреда
Носиоци активности	Бранислава Окука, професор разредне наставе
Место реализације	Школа, учионица
Потребно ангажовање извршилаца	Један
Исхрана ученика	Не
Процена обухвата ученика	15
Додатни ресурси	Не
Додатне напомене	Не